

Behandelingsvoorstel voor de commissie Bestuur en Middelen

Onderwerp: Provinciaal grotestedenbeleid (gsb); financiële bijdrage gsb-projecten 2003; evaluatie gsb

Cie-datum : 16 juni 2003

Cie-nummer: 2003BEM55

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: n.v.t
eerdere behandeling in cie: nee
in PS: nee

inspraak:nee
op:
op:

Behandelend ambtenaar: Hans Versteeg
Portefuillehouder: J.P.J. Lokker

toestel: (030-258) 3364

Samenvatting

Bij brief van 26 februari 2003 hebben wij de gsb-gemeenten gevraagd om projecten in te dienen die een bijdrage leveren in de aanpak van grootstedelijke problematiek. De gemeenten Amersfoort, Nieuwegein, Utrecht en Zeist hebben projecten voor 2003 ingediend. Veenendaal heeft geen projecten aangemeld omdat er geen gsb-projecten voor 2003 zijn opgesteld. Voor 2003 is in totaal beschikbaar € 512.249 (€ 567.000 -/- € 54.751 benodigd voor honorering van gsb-projecten uit 2002).

In een samenvattende notitie hebben wij voor u beschreven de aanleiding, de beoordelingscriteria, een korte beschrijving van de ingediende gsb-projecten per gemeente en de beoordeling van de projecten (paragraaf 3).

De ingediende voorstellen zijn intern afgestemd en besproken met de sectoren economische zaken (Voorziening Economische Ontwikkeling, VEO), welzijn en maatschappelijke ontwikkeling (POR Sociale infrastructuur) en wonen en stedelijke vernieuwing (ISV).

Conform de afspraak met uw commissie wordt het provinciale grotestedenbeleid 2000-2003 geëvalueerd (paragraaf 4).

De gsb-gemeenten zijn om medewerking gevraagd aan de evaluatie van het provinciale grotestedenbeleid. Amersfoort, Nieuwegein, Utrecht en Zeist hebben daartoe een vragenlijst ingevuld en teruggezonden (**bijlage 1**). Veenendaal heeft de vragenlijst (nog) niet beantwoord.

De ervaringen met het provinciale stedenbeleid zijn positief. Het stedenbeleid levert zeker een bijdrage aan het oplossen van grootstedelijke problematiek. Maar onze bijdrage is over het algemeen beperkt; het betreft relatief kleine gsb-projecten. De beperkte beschikbaarheid van gsb-middelen voor 4 jaar en de projectenvorm in plaats van programma's zijn daar debet aan. In paragraaf 4 komt de gsb-evaluatie uitgebreider aan de orde.

Vervolg samenvatting op pagina 2 ja

Wordt geagendeerd:

om advies over de volgende vragen:

1. Voor wat betreft de gsb-aanvragen 2003, instemmen met de *toekenning* van de provinciale gsb-middelen aan de gemeentelijke projecten overeenkomstig het voorstel.
2. Voor wat betreft de *evaluatie* provinciale gsb 1999-2003 voor korte bespreking (er kunnen enkele kleine opmerkingen worden gemaakt) en vervolgens ter kennisneming.
3. Voor wat betreft de *verantwoording* van de gemeenten over de besteding van provinciale gsb-middelen die in 2001/2002 zijn uitbetaald, ermee instemmen dat Zeist de ontvangen gsb-gelden voor de tijdelijke accommodatie in Vogelwijk nu aanwendt voor een andere wijze van uitvoering van activiteiten bij het onverkort handhaven van de gsb-doelstellingen (verhogen van de leefbaarheid in

Vogelwijk), en de verantwoordingsrapportages van Nieuwegein en Amersfoort voor kennisgeving aannemen.

Vervolg samenvatting

De gemeenten dienen ongeveer een jaar na de start van het gsb-project verantwoording af te leggen over de besteding van gsb-gelden. Van Amersfoort, Nieuwegein en Zeist hebben wij informatie ontvangen (**bijlage 3**). Zeist meldt in de voortgangsrapportage dat door onvoldoende draagvlak is afgezien van een tijdelijk buurtcentrum in Vogelwijk. De gemeente handhaaft onverkort de gsb-doelstellingen (verhogen leefbaarheid in Vogelwijk) maar wenst deze te realiseren met een andere wijze van uitvoering (aantal activiteiten intensiveren) en de reeds ontvangen gsb-gelden daarvoor aan te wenden (paragraaf 5).

Voorstel

Op basis van de gsb-criteria stellen wij voor om de navolgende projecten uit het gsb-budget (€ 512.249) te honoreren:

Zeist

Het deelproject (IV) Toezicht bij hoogbouwcomplexen (€ 25.000) en het Maatjesproject (€ 11.500).

Amersfoort

De projecten Samen buurten in de schil van Schuilenburg (€ 100.000) en het verbeteren van het verblijfsklimaat winkelgebied Noorderwierweg (€ 50.000).

Nieuwegein

Drie multifunctionele speelkooien voor de oudere jeugd (€ 133.875).

Utrecht

Het project 'leefbaar = veiligheid en omgevingskwaliteit' voor de wijken Nieuw Hoograven (€ 110.000, Geuzenwijk (€ 70.200) en Kanaleneiland (€ 73.500). In totaal is € 253.700 nodig maar om budgettaire redenen is beschikbaar € 191.874.

Bijlagen:

1. Verantwoordingsrapportages van Amersfoort, Nieuwegein en Zeist
2. Ingevulde evaluatievragenlijst van Amersfoort, Nieuwegein, Utrecht en Zeist

1. Aanleiding/ Inleiding

Het versterken van de sociale, economische en fysieke infrastructuur is een belangrijke ambitie van het college. Dit beleidsvoornemen is in de vorm van het grotestedenbeleid (gsb) en de aanpak van grootstedelijke problematiek in het collegeprogramma 1999-2003 een manifeste en herkenbare plaats gegeven. Voor de realisering van dit beleid zijn tevens middelen beschikbaar gesteld (2,75 mln gulden voor 2000, 1,25 mln gulden (ca. 567.000 euro) per jaar voor de drie jaren daarna). Op basis van een aantal indicatoren zijn als gsb-gemeente aangewezen Amersfoort, Nieuwegein, Utrecht, Veenendaal en Zeist.

Bij brief van 26 februari 2003 hebben wij de vijf gsb-gemeenten gevraagd om projecten in te dienen die een bijdrage leveren in de aanpak van grootstedelijke problematiek. De gemeenten Amersfoort, Nieuwegein, Utrecht en Zeist hebben projecten voor 2003 ingediend. Veenendaal heeft geen projecten aangemeld omdat er geen gsb-projecten voor 2003 zijn opgesteld.

In paragraaf 2 hebben we onze overwegingen ter beoordeling van de projecten geformuleerd. In paragraaf 3 worden de ingediende projectvoorstellen per gemeente in het kort besproken en is vervolgens ons voorstel verwoord. De evaluatie van het provinciale grotestedenbeleid wordt beschreven in paragraaf 4. Tenslotte komt de verantwoording van gemeenten over de inzet van de provinciale bijdragen in het oplossen van grootstedelijke problematiek in paragraaf 5 aan de orde.

De ingediende projectvoorstellen liggen (vanwege de omvang) ter inzage op **kamer A15.05**. Op verzoek kan een kopie van de gsb-projectvoorstellen worden toegezonden.

2. Beoordelingscriteria en overwegingen

In overleg met uw commissie zijn destijds de volgende criteria geformuleerd voor het beoordelen van de gsb-projecten;

1. het gaat om grootstedelijke problematiek. Een te honoreren project dient concreet bij te dragen aan het oplossen van grootstedelijke problematiek. In het project moet concreet worden aangegeven hoe en in welke mate dit kan plaatsvinden. De volgende sleutelbegrippen typeren de grootstedelijke problematiek als er sprake is: van achterstand, van problemen, van intensiteit, van onleefbaarheid (verpaupering en verloedering) en van cumulatie van problemen.
2. Het gaat om een project met een bovenlokaal en / of lokaal karakter en uitstraling. Het project past tevens binnen (de prioriteiten van) ons collegeprogramma.
3. In de projecten moet het provinciaal belang helder tot uitdrukking worden gebracht en de eventuele provinciale betrokkenheid (op welke manier is de provincie bij het project betrokken) nauwkeurig worden beschreven.
4. Het project is een combinatie van 2 of meer van de componenten van het grotestedenbeleid. Deze componenten zijn fysiek, economisch en sociaal. Een combinatie van 2 of meer van de componenten van het grotestedenbeleid doet recht aan het brede begrip grootstedelijke problematiek.
5. Het fonds grotestedenbeleid is geen grabbelton en sluitpost. Bij het indienen van een project dient via de omgekeerde bewijslast te worden aangegeven waarom een project niet uit een ander (regulier) budget kan worden gefinancierd en welke inspanningen daar door de gemeenten zijn verricht.
6. Het project beschrijft op welke wijze de continuïteit wordt gegarandeerd.
7. Cofinanciering van het project door andere private- en publieke partijen, met een minimum van 50 procent, is vereist.
8. Integrale projecten hebben de voorkeur.
9. Het project geeft kwantitatief en kwalitatief te toetsen resultaten aan. De resultaten worden (tussentijds) gemeten bijvoorbeeld in de vorm van een evaluatie, verantwoording en vorm van monitoring.

De volgende overwegingen hebben bij de afweging van de verschillende projecten een rol gespeeld:

1. De inhoud, kracht en argumentatie van het project, waarbij met name is gekeken naar de beschrijving van de projecten inclusief de probleemschets, de te behalen doelstellingen en resultaten. Verder is gekeken naar de relatie met de in de brief van 26 februari 2003 geformuleerde criteria, in casu de relatie met Agenda 2010 en de filosofie van de Presterende Provincie (effecten van de projecten dienen zo mogelijk een meer regionale uitstraling te hebben);
2. De voor dit jaar ingediende projecten vragen in relatie tot het beschikbare budget een zorgvuldige afweging;
3. De (eventueel) door de gemeenten aangebrachte prioriteitstelling.

3. Ingediende gsb-projecten en voorstel.

Projecten Zeist

De gemeente Zeist heeft drie projecten ingediend te weten:

1. Toezicht bij hoogbouwcomplexen

Inzet van de welzijnsinstelling Meander is om te komen tot vormen van buurtpreventie/ "licht toezicht" door wijkbewoners. Het doel is het aanspreken van anderen, voorbeeldgedrag, discussie over gedrag en waarden en normen. Dit project richt zich op de wijk Vogelwijk. De totale kosten bedragen € 76.000; er wordt een provinciale bijdrage gevraagd van € 25.000.

Dit (aangepaste) deelproject IV vormt een onderdeel van één totaalaanpak, waarbij geen van de bouwstenen kan worden gemist. Aanvankelijk was het deelplan gericht op het formaliseren van toezicht in hoogbouwcomplexen en had een begroting van € 170.168; het provinciale aandeel bedroeg € 79.000. Nu er minder enthousiasme is voor een vorm van geformaliseerd toezicht in hoogbouwcomplexen is het (deel)plan bijgesteld.

2. Maatjesproject op het voortgezet onderwijs

Doelgroep is een deel van leerlingen met Marokkaanse achtergrond van groep 1 en 2 van VMBO. Doel is de leerling motiveren voor het volgen van onderwijs, doorbreking van negatieve zelfbeeld. Aanpak: hen een maatje aanbieden die als broer/ zus ondersteunt, huiswerkbegeleiding, organiseren van thema-bijeenkomsten, aanbieden van vaardigheidstrainingen. Resultaat: leerlingen beter presteren op school en niet uitvallen en daarmee een betere startpositie op de arbeidsmarkt hebben.

Er wordt een provinciale bijdrage gevraagd van 50% van € 23.000 zijnde € 11.500.

3. Inkomensbeheer

Jaarlijks worden er 250 aanvragen voor schuldsanering ontvangen. Bij een kwart van hen is na de sanering de zelfredzaamheid onvoldoende. Zeist wil met een extra inzet van specialistische budgetconsulenten en een intensieve begeleiding de afhankelijkheid van een deel van die groep wegnemen. Om dit te bereiken wil men met een andere aanpak experimenteren: een intensievere werkwijze die moet resulteren in afname van afhankelijke klanten (minimaal 30 van de 80 cliënten).

De totale kosten bedragen € 278.073 voor 2 jaar. Van de provincie wordt voor 2003 een bijdrage gevraagd van € 66.750.

Voorstel Zeist

GS stellen voor om het (aangepaste) deelproject Toezicht bij hoogbouwcomplexen (€ 25.000) en het Maatjesproject (€ 11.500) te honoreren.

Het deelproject vormt een onderdeel van de totaalaanpak en levert een goede bijdrage aan de aanpak van grootstedelijke problematiek in een geconcentreerd deel van Zeist.

Ook het Maatjesproject kan bijdragen aan het oplossen van grootstedelijke problematiek (sociale en economische pijler). De doelgroep is afkomstig uit de aandachtswijken.

Het project Inkomensbeheer voldoet niet aan de criteria; heeft bovendien te maken met de ambtelijke organisatie van de gemeente. Voorgesteld wordt dan ook om dit project af te wijzen.

Projecten Amersfoort

Amersfoort heeft binnen de methodiek van het wijkgericht werken en de aanpak van het gsb vier wijken aangewezen als prioriteitswijken: Soesterkwartier, Kruiskamp/Koppel, Liendert en Randenbroek/ Schuilenburg. Deze wijken liggen als een schil rond het centrum. Voor deze veelal na-oorlogse wijken zijn wijkperspectieven opgesteld. Aan het wijkperspectief is een investeringsprogramma gekoppeld voor een periode van 4 jaar. Amersfoort heeft de volgende vier projecten ingediend:

1. Samen buurten in de schil van Schuilenburg; gevraagde provinciale bijdrage € 100.000.

Er is een concentratie van sociale problemen en een slechte kwaliteit van de leefomgeving. Amersfoort wil daarom de huisbezoeken van de woningbouwcorporatie in het kader van een renovatie combineren met gesprekken over sociale problemen, problemen "achter de voordeur". Uit de interviews door een intaker worden punten ter verbetering van de sociale/fysieke leefomgeving gehaald.

2. Verbeteren verblijfsklimaat winkelgebied Noorderwierweg; provinciale bijdrage € 50.000.

doel is het verbeteren van het winkelklimaat in het Soesterkwartier en het behouden van de centrale (ontmoetings)functie van het buurtwinkelbestand voor de wijk. Amersfoort heeft daartoe een

wijkinvesteringprogramma opgesteld en een budget gereserveerd (totaal € 175.000) voor het treffen van maatregelen in de openbare ruimte die het verblijfsklimaat moeten verbeteren.

4. Leerwerkplaats/ ontmoetingscentrum; gevraagde provinciale bijdrage € 25.000.

De provinciale bijdrage wordt gebruikt voor exploitatie in het 1^e jaar voor huurkosten, internetcorner /ontmoetingsplaats en fietswerkplaats.

Doel van het project is sociale activering van buurtbewoners door middel van de contacten in de supermarkt, internetcorner/ ontmoetingscentrum en de fietswerkplaats.

5. Hulpverlening als onderdeel van de veiligheidsketen.; totaal provinciale bijdrage € 125.000.

Het betreft een zorgvernieuwend project. Er wordt een subsidieaanvraag gedaan voor twee initiatieven in het bijzonder voor de aandeel hulpverlening:

- bestrijding van huiselijk geweld en het aandeel van het maatschappelijk werk daarin (€ 75.000 voor tijdelijke uitbreiding eerstelijns hulpverlening huiselijk geweld). Betreft een regionaal project voor 3 jaar waarbij 18 partijen betrokken zijn, gericht op het terugdringen van huiselijk geweld.
- Hulpverlening in het veiligheidshuis. Bundeling van aanpak politie, justitie en de hulpverlening onder één dak. Voor een proef/aanloofase wordt een bijdrage gevraagd van € 50.000.

Doel is een integrale aanpak van jeugdigen, veelplegers, plegers van huiselijk geweld, adequate hulpverlening voor slachtoffers.

Beoogd resultaat: de hulpverlening m.b.t. huiselijk geweld in 2003 een inhaalslag te laten maken met een geïntegreerde aanpak waar het gaat om het toegenomen aantal geregistreerde gevallen van huiselijk geweld.

Voorstel Amersfoort

Wij stellen voor om de projecten Samen buurten in de schil van Schuilenburg (€ 100.000) en het verbeteren verblijfsklimaat winkelgebied Noorderwierweg (€ 50.000) te honoreren.

Beide projecten voldoen goed aan de criteria.

Het project Leerwerkplaats voldoet onvoldoende aan de gestelde criteria (taakstelling is zeer lokaal van aard, onvoldoende duidelijkheid over de continuïteit van het project). Voorgesteld wordt om dit project niet te honoreren.

Ook het project Hulpverlening onderdeel veiligheidsketen voldoet onvoldoende aan de gestelde criteria (één van de drie pijlers, een bijdrage wordt gevraagd voor een proef/ aanloofase , het bekostigen personeelskosten, huisvestingskosten pc's).

Projecten Nieuwegein.

Nieuwegein heeft in 2002, samen met Houten, Vianen en Lopik (politiedistrict Lekstroom), een leefbaarheids- en veiligheidsonderzoek gehouden onder burgers. Uit dat onderzoek kwam onder meer naar voren de overlast van jongeren en de gevoelens van onveiligheid waarbij jongeren een rol spelen. Voorts kwam naar voren het ontbreken van voldoende adequate speel- en sportvoorzieningen voor de oudere jeugd (12-18 jaar) in de woonwijken.

Nieuwegein gaat daarom multifunctionele speelkooien in wijken zetten, gecombineerd met het project sportbuurtwerker. In de achterstandswijken van de grote steden worden met succes multifunctionele kooien ("voetbalkooien") geplaatst. De eerste multifunctionele kooi heeft Nieuwegein geplaatst in de wijk Batau Noord/Zuid. Daarnaast wordt zo'n voorziening voorbereid in het centrum, Nijpelsplantsoen. Ook het plaatsen van dergelijke kooien in verschillende wijken in Nieuwegein Zuid heeft hoge prioriteit. De gemeente hanteert voor de woonwijken in Nieuwegein – Zuid de volgende prioriteit: 1. Fokkesteeg, 2. Hoog Zandveld/ Lekboulevard, 3. Vreeswijk. De vierde prioriteit ligt in de wijk Doorslag.

De totale kosten van één multifunctionele kooi bedragen € 89.250 inclusief ondergrond; de provinciale bijdrage is € 44.625 (zijnde 50%). De gemeente Nieuwegein heeft in totaal drie multifunctionele speelkooien voor Nieuwegein-Zuid en een voor Nieuwegein-Noord aangemeld.

Voorstel

Voorgesteld wordt om - mede op basis van prioriteit - de drie multifunctionele speelkooien voor Nieuwegein-Zuid te honoreren (50% van 3 x 89.250 euro is totaal € 133.875). De speelkooien voldoen prima aan de criteria. De speelkooien kunnen een directe bijdrage leveren aan het tegengaan van overlast van jongeren. In de grote steden zijn goede ervaringen opgedaan met de multifunctionele speelkooien.

Projecten Utrecht

De gemeente Utrecht heeft vier projecten ingediend:

1. *Project 'leefbaarheid=veiligheid en omgevingskwaliteit'; gevraagde provinciale bijdrage € 253.700,--.*

Dit concept is in 2002 door Utrecht ontwikkeld. Leefbaarheid is een combinatie van *veiligheid* en *omgevingskwaliteit*. De grondgedachte is om het ongewenste gedrag om te buigen naar gewenst gedrag door integrale handhaving. De integrale handhaving moet geflankeerd worden door investering in een sociaal netk. Bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting, cursussen, opbouwwerk, programma's waarin burgers gesteund worden mede burgers aan te spreken op vervuilend gedrag etc. *Veiligheid* is uitgewerkt via een aanpak Gericht Doorpakken; hoofddoel is het terugwinnen van het vertrouwen van de burger door het aanpakken van de criminaliteit in combinatie met het zichtbaar maken van de resultaten. *Omgevingskwaliteit* wordt uitgewerkt via integrale handhaving op schoon; hoofddoel: bereiken van schonere buitenruimte door vervuilend gedrag in de wijk terug te dringen.

Utrecht wil de aanpak in drie verschillende wijken tegelijk aanpakken omdat het probleem weliswaar hetzelfde is, maar de context (samenstelling bevolking, aantal betrokken partijen, aard van de criminaliteit en gedrag van jongeren) en daarmee de aanpak verschilt. In alle gevallen is het probleem de vervuiling, onveiligheid en verloedering die een negatieve spiraal in zowel economisch als sociaal opzicht veroorzaken. Het gaat om de volgende drie projecten:

- In Nieuw Hoograven ligt de nadruk op de aanpak van criminaliteit via gericht doorpakken en het opbouwen van een fijnmazig bewonersnetwerk met behulp van project Karavaan (= d.m.v. kleinschalige, intensieve wijze de buurtbewoners activeren tot meedenken en meewerken aan de veiligheid in de eigens straat); gevraagde bijdrage € 110.000);
- In Geuzenwijk ligt het accent op de omgevingskwaliteit; de criminaliteit was al eerder aangepakt (€ 70.200);
- In Kanaleneiland Noord worden aspecten van beide aanpakken gecombineerd (€ 73.500).

Op basis van de ervaringen van de verschillende integrale aanpakken kan de gemeenten lessen destilleren die weer gebruikt worden voor de aanpak in andere achterstandswijken.

Als om budgettaire overwegingen niet het gehele project kan worden gehonoreerd is een terugvaloptie mogelijk. De gemeente Utrecht zal dan alleen de aanpak in Hoograven en Geuzenwijk (samen € 180.200,-) starten. Kanaleneiland Noord wordt dan een jaar uitgesteld.

2. '*re-start*> Kanaleneiland'; provinciale bijdrage € 151.450,--

'*re-start*> is een initiatief van de kunstenaar Jan van Grunsven. Het betreft een onorthodox experiment in de aanpak van grootstedelijke problematiek in de naoorlogse stadswijken. Het leggen van een nieuwe relatie tussen het sociaal-maatschappelijke (wensen, ideeën en behoeften van bewoners) en het fysieke (het gebruikspatroon van de openbare ruimte in de naoorlogse ruimte) moet leiden tot een nieuwe methode voor het ontwerpen van de openbare ruimte in Kanaleneiland. Het project bestaat uit verschillende onderdelen te weten, Ontwerpgericht onderzoek (ondermeer de vraag aan bewoners /gebruikers hoe zij denken over de omgeving van de wijk), Projecten en evenementen (stimuleren van een actieve rol van bewoners, invloed op eigen woonomgeving), Cards (visuele vertaling) en communicatie (zichtbaar maken wat in *re-start*> wordt ontwikkeld).

3. Sociale gebiedsaanpakken Overvecht 2003, sociale gebiedsaanpak Wolgadreef e.o.; provinciale bijdrage € 150.000,--.

Met de sociale gebiedsaanpak wordt een netwerk van professionals, bewoners en ondernemers ontwikkeld dat de sociale wijkontwikkeling ter hand kan nemen en dat tegelijkertijd ook ingezet kan worden voor een goede planvorming en uitvoering van de herstructurering.

De gebiedsaanpak wordt in eerste instantie vanuit de sociale agenda ingezet. Activiteiten en projecten die ontwikkeld worden zullen zich dan ook richten op het versterken van de sociale infrastructuur en de leefbaarheid. Deze methode wil Utrecht uiteindelijk gaan toepassen in alle vier de actiegebieden van Overvecht.

4. Huiskamer Aanloop Prostitutie (HAP) Zandpad; gevraagde provinciale bijdrage € 158.550,--

Dit project betreft een realisatie van een vaste voorziening op het Zandpad gedurende 7 dagen per week. De HAP-bus vervult functies op het gebied van preventie en (gezondheids)voorlichting, SOA-aids bestrijding, volksgezondheid in algemene zin en de opvang en dienstverlening. Ook biedt het een basis voor het emanciperen van de prostituees.

Het bieden van een vrij toegankelijke voorziening heeft een positieve uitwerking op de leefbaarheid en veiligheid van het gebied.

De totale kosten bedragen € 495.000 waarvan € 370.000 structureel. De continuïteit kan door de gemeenten vooralsnog niet worden gewaarborgd.

Voorstel Utrecht

De projecten 'leefbaarheid=veiligheid en omgevingskwaliteit' voor Nieuw Hoograven, Geuzenwijk en Kanaleneiland voldoen goed aan de criteria en de ervaringen kunnen worden vertaald naar de aanpak voor andere wijken. Voor het honoreren van de drie projecten is benodigd € 253.700. Beschikbaar is echter nog – na aftrek van de hiervoor genoemde projecten – € 191.874. Daarom wordt voorgesteld om de projecten voor Nieuw Hoograven en Geuzenwijk te honoreren (€ 110.000 + € 70.200) en - om budgettaire redenen – het project in Kanaleneiland voor € 11.674 te honoreren.

Het project <re-start> is op zich een leuk initiatief. Gegeven de criteria en de onzekerheid over de te behalen resultaten c.q. de bijdrage aan het oplossen van grootstedelijke problematiek wordt voorgesteld om het project af te wijzen.

De sociale gebiedsaanpak Wolgadreef e.o. voldoet onvoldoende aan de criteria (gericht op één van de drie gsb-pijlers/ niet integraal).

Bij het project Huiskamer Aanloop Prostitutie (HAP) Zandpad kan de continuïteit niet worden gewaarborgd en is de taakstelling zeer lokaal van aard. Voorgesteld wordt om ook dit project niet te honoreren.

4. Evaluatie provinciale grotestedenbeleid 2000-2003.

De gsb-gemeenten zijn om medewerking gevraagd aan de evaluatie van het provinciale grotesteden-beleid Amersfoort, Nieuwegein, Utrecht en Zeist hebben daartoe een vragenlijst ingevuld en teruggezonden. Veenendaal heeft de vragenlijst (nog) niet beantwoord. De ingevulde vragenlijsten zijn als **bijlage 1** bijgevoegd.

De evaluatie heeft betrekking op de periode 2000-2003; feitelijk gaat het om de ervaringen/ resultaten van de gsb-projecten die in 2000 en 2001 zijn opgestart. Over de projecten die vorig jaar zijn gestart valt over het algemeen nog weinig te melden. Nieuwegein en Veenendaal hebben in 2001 ieder één project opgestart. De drie andere gemeenten hebben in de afgelopen periode meerdere projecten opgestart; Zeist heeft een samenhangend meerjarig projectvoorstel opgesteld.

Wat zijn de ervaringen met het provinciale grotestedenbeleid?

De ervaringen met het provinciale grotestedenbeleid zijn positief. Het integraal oplossingsgericht denken is een belangrijk pluspunt van het gsb (Zeist). Het provinciale gsb biedt uitstekende mogelijkheden voor de versterking van de samenwerking tussen de provincie en de grote stad.

Resultaten zijn nog niet altijd concreet te melden omdat projecten soms nog maar pas zijn gestart. Ook komt het voor dat de opgestarte projecten nog niet zijn afgerond.

Daarnaast blijkt het soms lastig te zijn om concreet aan te geven in hoeverre de provinciale middelen hebben bijgedragen aan het oplossen van grootstedelijke problematiek. Dat is niet verrassend. Ook op landelijk niveau blijkt de beleidseffectiviteit moeilijk meetbaar te zijn. Feit is wel dat zonder de provinciale middelen een aantal projecten niet zouden zijn opgestart en dus de grootstedelijke problematiek op een aantal onderdelen er slechter voor zou hebben gestaan.

De grootstedelijke problematiek is complex en weerbarstig. Uit recente onderzoeken is gebleken dat voor de aanpak van achterstanden uithoudingsvermogen wordt gevraagd en dus een kwestie van lange adem is. Utrecht en Amersfoort werken daarom met meerjarige programma's. Voor het succesvol realiseren van die programma's is meerjarige zekerheid noodzakelijk. Dit wordt in het provinciale gsb gemist.

Voor het fonds grotestedenbeleid is de afgelopen drie jaar circa € 567.225 (f 1.250.000,-) per jaar beschikbaar gesteld; het eerste jaar was 2.75 miljoen gulden beschikbaar. De omvang van het beschikbare budget per jaar maakte het minder geschikt om het fonds in te zetten voor de fysieke pijler of economische pijler. Over het algemeen zijn dan ook gsb-projecten ingediend met een sterk accent op de sociale pijler (versterken sociale cohesie, zorg, jeugd).

In z'n algemeenheid kan het volgende over het provinciale gsb worden geconcludeerd.

Het provinciale grotestedenbeleid heeft zeker een bijdrage geleverd aan de oplossing van grootstedelijke problematiek. Maar de bijdrage is relatief; het betreft voornamelijk kleinschalige projecten. De relatieve bijdrage wordt mede veroorzaakt door de gekozen subsidievorm: incidentele geldmiddelen aan projecten in plaats van meerjarige bijdrage aan programma's. Daarnaast is de relatieve omvang van het beschikbare budget daar debet aan.

Tenslotte merken wij in dit verband op dat het POR- gsb (POR staat voor Provinciale OntwikkelingsReserve) is ingesteld voor de periode 2000-2003; met ingang van 2004 wordt de POR-gsbmiddelen geïntegreerd in projecten die vallen onder de Agenda 2010.

5. Verantwoording besteding

De gemeenten dienen ongeveer een jaar na de start van het gsb-project verantwoording af te leggen over de besteding van gsb-gelden. Van Nieuwegein hebben wij een verantwoordingsrapportage ontvangen van het in 2001 gestarte project tunnels en overbruggingen. Het project heeft bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid en de beleving van de sociale veiligheid. Ook Amersfoort en Zeist hebben verantwoording afgelegd over de besteding van de in 2002 ontvangen gsb-middelen. De drie rapportages zijn als **bijlage 2** bijgevoegd. Zeist komt hierna apart aan de orde omdat de gemeente een andere wijze van uitvoering voorstelt en de ontvangen gsb-gelden daarvoor wil aanwenden.

De gemeente Utrecht is het project "Nieuwe Kansen, een intensieve aanpak van probleemjongeren in Kanaleneiland eind 2002 gestart; reden waarom daarover nog geen resultaten zijn te melden. Veenendaal is nog bezig met het opstellen van een verantwoordingsrapportage.

Zeist meldt dat wordt afgezien van het realiseren van een tijdelijk buurtcentrum in de Vogelwijk; in de wijk rondom de geplande locatie bleek onvoldoende draagvlak daarvoor aanwezig. De gemeente stelt nu een andere wijze van uitvoering voor waarbij de gsb-doelstellingen voor de verbetering van de leefbaarheid in Vogelwijk onverkort worden gehandhaafd. Het buurtcentrum zal dan niet aanwezig zijn, maar de activiteiten zullen worden geïntensiveerd en daarmee de functie van buurtcentrum worden gerealiseerd.

De vraag is of de gewijzigde wijze van uitvoering ook voldoet aan ons gsb-beleid. Wat wil Zeist gaan doen ?

Om de leefbaarheid in de Vogelwijk te verhogen gaat Zeist op meerdere fronten werken. Op drie terreinen worden acties ondernomen:

1. Handhaving en Preventie;

Hierbij wordt onder meer een buurtvaderproject opgesteld. Hiervoor is de inzet nodig van politie, surveillanten en buurtbewoners zelf. Een buurtcommissie (ouders en jongeren) zal op straat aanwezig zijn en zullen anderen op hun gedrag gaan aanspreken.

2. Fysiek beheer;

Herinrichting van de speelvoorziening. Deze speelvoorziening is vorig jaar vernield. Er is grote behoefte aan deze speelvoorziening. Omdat de huidige locatie vandalismegevoelig is, zal de speelvoorziening worden verplaatst.

3. Jongerenbeleid en opbouwwerk.

Hierbij gaat het om de volgende activiteiten:

- Extra opbouw en (inloop)activiteiten worden georganiseerd voor mannen, vrouwen en kinderen.
- Jongerenwerk wordt uitgebreid; jongerenwerk zorgt voor een positief voorbeeld van volwassen naar jongeren.
- Jongerenbus-outreaching jongerenwerk. Speelt in op het voorkomen van overlast, spreekt jongeren aan en haalt hen uit anonimiteit. Een deel van de voorgenomen activiteiten van het tijdelijk buurtcentrum wordt door dit project overgenomen.
- Sportbuurtwerk. Kan als middel worden ingezet om jongeren te bereiken die geen aansluiting vinden bij regulieren activiteiten.
- Inventarisatie behoefte en aanvullende activiteiten. Is gericht op de oudere jongeren (18-15/30 jarigen).

Gegeven de doelstelling van het verhogen van de leefbaarheid in Vogelwijk, voldoen deze activiteiten/voorzieningen over het algemeen prima aan de criteria van ons gsb-beleid. Wij kunnen daarom instemmen met de gewijzigde besteding van de (ontvangen) provinciale gsb-middelen voor dit deelproject (in totaal ca. € 256.000 t/m 2002). In dit verband merken wij op dat de jongerenbus/ outreaching jongerenwerk voor een kwart wordt ingezet in de Vogelwijk en voor het overige in andere delen van Zeist. In 2004 zal Zeist (maar ook de andere gsb-gemeenten) opnieuw verantwoording afleggen over de besteding van de provinciale gsb-middelen.